VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Senioralnej**
(nr 10)
z dnia 27 listopada 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 10)

27 listopada 2014 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Szczerby (PO)**, przewodniczącego Komisji, wysłuchała:

– informacji Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na temat aktywności osób starszych – rozwój oferty edukacyjnej i wspieranie systemowych rozwiązań dla organizacji różnych form uczenia się osób starszych, w tym Uniwersytetów Trzeciego Wieku;

– informacji Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Infrastruktury i Rozwoju na temat priorytetów i programów dotyczących osób starszych w perspektywie budżetowej 2014-2020.

W posiedzeniu udział wzięli: **Małgorzata Marcińska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Joanna Berdzik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, **Daria Lipińska-Nałęcz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Paweł Orłowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju wraz ze współpracownikami, prof. **Krystyna Lewkowicz** prezes Uniwersytetów Trzeciego Wieku przy SGH oraz zaproszeni goście.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Krowiranda** i **Elżbieta Przybylska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dzień dobry państwu, witam wszystkich bardzo serdecznie. Przepraszam za spóźnienie, ale w komisji obok trwały głosowania. Szanowni państwo, otwieram 10. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej. Chciałbym bardzo serdecznie przywitać wszystkich zaproszonych gości. Wszyscy Państwo otrzymali zawiadomienia o dzisiejszym posiedzeniu. Czy są jakieś pytania do porządku dziennego? Chciałbym także zaproponować Państwu wprowadzenie nowego punktu do dzisiejszego porządku obrad, mianowicie – sprawy różne. Jeśli jest zgoda państwa posłów, to wprowadzamy ten punkt jako trzeci dzisiejszego posiedzenia.

Chciałbym przystąpić do porządku dziennego. Na dzisiejszym posiedzeniu mamy punkty: informacje Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na temat aktywności edukacyjnej osób starszych – rozwój oferty edukacyjnej i wspierania systemowych rozwiązań dla organizacji różnych form uczenia się osób starszych, w tym Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Chciałbym bardzo serdecznie przywitać panią minister Małgorzatę Marcińską, podsekretarz stanu w MPiPS wraz ze współpracownikami: panią Czesławą Ostrowską – radcą generalną i panią dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej – Marzeną Brezą. Chciałbym także bardzo serdecznie przywitać panią Darię Lipińską-Nałęcz – podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Chciałbym także przywitać panią Joannę Berdzik, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej.

Kolejnym punktem dzisiejszego posiedzenia będzie informacja Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Infrastruktury i Rozwoju na temat priorytetów i programów dotyczących osób starszych w perspektywie budżetowej 2014-2020. W tym miejscy

chciałbym także bardzo serdecznie przywitać pana ministra Pawła Orłowskiego, który niebawem do ąnas dołączy.

Chciałbym serdecznie poprosić, by zacząć od wysłuchania pani minister Małgorzaty Marcińskiej, która zreferuje temat aktywności edukacyjnej osób starszych, pozostający w gestii Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Małgorzata Marcińska:
Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Szczegóły zostały opisane w odpowiedzi, skierowanej do pana przewodniczącego. Natomiast mówiąc o ofercie edukacyjnej skierowanej do osób starszych i kwestiach z tym związanych, to przede wszystkim należy wspomnieć o bardzo ważnym dokumencie, który w grudniu 2013 roku został przyjęty przez Radę Ministrów, czyli o „Założeniach długofalowej polityki senioralnej na lata 2014-2020”. Można powiedzieć, że jest to dokument innowacyjny i rewolucyjny, traktujący kompleksowo tematykę wspierania seniorów. Jednym z kluczowych tematów i założeń, wpisanych w ten dokument, jest aktywność edukacyjna, a poza nią – społeczna i kulturalna osób starszych. Jest tam sformułowany cel polityki senioralnej w zakresie aktywności edukacyjnej, którym jest rozwój, zainteresowanie i promowanie uczestnictwa osób starszych w dalszym podtrzymywaniu już zdobytej wiedzy i dalszej edukacji oraz działań, które mają na celu zwiększenie oferty edukacyjnej, która ma zaspokajać potrzeby i oczekiwania seniorów.

W ramach tego dokumentu, w podobszarze aktywność edukacyjna zostały przedstawione główne priorytety działań. Jest to rozwój oferty edukacyjnej dla osób starszych, w obszarach, które są zgodne z zainteresowaniami seniorów, i wspieranie rozwoju systemowego różnych form uczenia się osób starszych – w tym roku Uniwersytetów Trzeciego Wieku, których wielu przedstawicieli widzę na tej sali. Znamy się zresztą z wielu spotkań, choćby z racji kolejnego roku inauguracji UTW.

W założeniach dokumentu, dotyczącego długofalowych założeń polityki senioralnej, zawarliśmy także rekomendacje dla organizacji podmiotów, które – poprzez swoją działalność – realizują także zadania mające na celu upowszechnienie aktywności edukacyjnej wśród seniorów. Do tych najważniejszych zaliczamy: edukację prozdrowotną, edukację obywatelską i edukację w zakresie nowych technologii. Ta ostatnia to nabywanie i poszerzanie kompetencji cyfrowych, korzystanie z nowych technologii, rozwój edukacji międzypokoleniowej.

W tym roku, kiedy byłam na kolejnej już inauguracji jednego z Uniwersytetów Trzeciego Wieku, to dowiedziałam się, że zabrakło miejsca na zajęcia dla seniorów w zakresie zwiększenia kompetencji cyfrowych, a także w zakresie uczenia się języków obcych. Okazało się, że seniorzy na te zajęcia zapisali się w pierwszej kolejności. To – być może – świadczy o pewnej potrzebie i zadaje kłam stereotypom, według których seniorzy są mniej zainteresowani kompetencjami cyfrowymi.

Wspieranie Uniwersytetów Trzeciego Wieku jest jednym z naszych priorytetów. UTW są najbardziej czystym wyrazem podjęcia woli przez seniorów do podejmowania działań, których celem jest m.in. edukacja i promowanie działań społecznych. Liczba Uniwersytetów Trzeciego Wieku i zainteresowanie tego typu edukacją świadczy o wychodzeniu naprzeciw potrzebom seniorów. Jeśli dobrze pamiętam, to możemy mówić o prawie 500 UTW w całej Polsce. I cały czas ta liczba się zwiększa.

Wśród celów wspierania UTW, możemy mówić choćby o rekomendacji wspierania aktywności edukacyjnej seniorów na terenach wiejskich, w małych miastach; także o tworzeniu modelu działań, które stymulują proces uczenia się osób starszych; o tworzeniu i rozwoju efektywnych programów edukacyjnych dla osób starszych, które mają być dostosowane do różnych potrzeb seniorów.

Jednym ze sposobów realizacji „Założeń…” było stworzenie rządowego programu na rzecz aktywności osób starszych. W tym roku aż do 2020r. realizujemy jego drugą edycję. W ubiegłym roku rząd przyjął pakiet przeznaczony dla seniorów. Wśród nich, oprócz „Założeń długofalowej polityki senioralnej” jest także rządowy program na rzecz aktywności osób starszych na lata 2014- 2020. I ASOS realizuje właśnie rekomendacje i założenia zawarte w „Długofalowej polityce…”, a celem programu jest poprawa jakości

i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Działania prowadzone są zgodnie z priorytetami w sferze edukacji osób starszych, integracji wewnątrzpokoleniowej, partycypacją obywatelską osób starszych i usług społecznych. Bezpośrednimi beneficjentami programu są osoby 60+, które, dzięki szerokim możliwościom, jakie niesie ten program, mogą korzystać z wielu programów oraz tworzyć własne w swoich środowiskach lokalnych.

Projekty, realizowane dzięki ASOS-owi, być może przyczynią się zarówno do powstawania UTW oraz prowadzenia i wzbogacania ich oferty. Zajęcia edukacyjne, oferowane przez UTW są bardzo szerokie – dotyczą prawa, gospodarki, zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, sportu, turystyki, języków obcych, kompetencji cyfrowych.

Ważne jest to, o czym już wspomniałam, czyli wzrastająca liczba UTW. Zbieramy nowopowstające inicjatywy, cieszy również aktywność stowarzyszeń seniorskich, które – co wynika z moich licznych kontaktów z tym środowiskiem – sami są zainteresowani realizacją tych projektów. ASOS na lata 2014-2020 to 280 milionów zł, i – jak zapewnia dyrektor departamentu polityki senioralnej, Marzena Breza (która obok mnie siedzi) – już w styczniu ogłosimy kolejną edycję na rok 2015. Mam nadzieję, że dotrzymamy terminu, bo zainteresowanie jest bardzo szerokie, a liczba ofert – z roku na rok – coraz większa. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. I w tej chwili poproszę o głos panią minister Joannę Berdzik, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Chciałbym także przywitać pana Stanisława Drzażdżewskiego, radcę generalnego w departamencie strategii współpracy międzynarodowej w MEN, z którym mieliśmy okazję współpracować w zakresie tematów związanych z uczeniem się przez całe życie. Poproszę o zabranie głosu minister Berdzik.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Joanna Berdzik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, szanowni goście. Minister edukacji narodowej, w zakresie zadań, które zostały na niego nałożone, nie ma wprost sformułowanego odrębnego zadania, dotyczącego edukacji osób starszych. Działania ministra edukacji narodowej w tym zakresie są niejako pośrednie, ale także takie, z których osoby starsze mogą korzystać. My jesteśmy bowiem odpowiedzialni za koordynowanie edukacji osób dorosłych, które mogą uczestniczyć w kształceniu ustawicznym. Koordynuje to nasza ustawa o systemie oświaty, dotyczy więc wszystkich osób, które się uczą i podlegają polityce na rzecz uczenia się przez całe życie.

Osoby starsze, tak jak wszystkie inne osoby dorosłe, mogą korzystać z ofert instytucji kształcenia ustawicznego w systemie oświaty. To kształcenie ustawiczne mogą realizować w szkołach dla dorosłych oraz w formach pozaszkolnych. Po ukończeniu takiego kształcenia w szkołach, osoby dorosłe mogą uzyskać świadectwa, które potwierdzają posiadanie danego stopnia wykształcenia: świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, gimnazjalnej czy średniej. Mogą także uzyskać przygotowanie do przystąpienia do zewnętrznego egzaminu, potwierdzającego kwalifikacje zawodowe poprzez ukończenie szkoły policealnej.

Mamy także szeroki katalog form pozaszkolnych, w których mogą uczestniczyć osoby dorosłe. Są to kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, bardzo interesujący kurs kompetencji ogólnych, oparty na dowolnie wybranym fragmencie podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz inne kursy, w których program nauczania nie odnosi się do podstawy programowej. To jest o tyle istotne, że właśnie w nich osoby starsze uczestniczą najchętniej. Formy pozaszkolne bowiem, organizujące kształcenie zawodowe, są adresowane przede wszystkim do osób aktywnych zawodowo. Ale do osób starszych, które mają zainteresowania pozazawodowe przygotowujemy inną ofertę – w ramach kursów kompetencji ogólnych.

W ramach kursów kompetencji ogólnych podejmowane są różnorodne tematy, nie tylko ukierunkowane na rozwój kariery zawodowej, ale także na rozwój zainteresowań osobistych. Z naszych danych (których na razie nie zbieramy systematycznie, ale które

posiadamy) wynika, że szczególną popularnością cieszą się kursy języków obcych oraz kursy umożliwiające doskonalenie umiejętności informatycznych i komunikacyjnych.

Opłaty za te kursy ustalane są w taki sposób, aby umożliwić uczestniczenie w nich maksymalnie szerokiej liczbie osób. Te koszty nigdy nie mogą przekroczyć kosztów stworzenia takich kursów.

Drugą nitką promowania edukacji osób starszych jest nitka polityki na rzecz uczenia się przez całe życie – bardzo istotny dokument, który został przyjęty w 2013r. – „Perspektywa uczenia się przez całe życie". Ten dokument determinuje w dużym stopniu to, co jest istotne dla uczenia się osób dorosłych. Koordynatorem działań w ramach realizacji tych dokumentów jest minister Pracy i Polityki Społecznej. Tak więc nie będę przesadnie o tym dokumencie opowiadała, tym bardziej że informacje na ten temat są także w materiale, przedstawionym szanownej Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. W tej chwili chciałbym oddać głos pani minister Darii Lipińskiej-Nałęcz. Chciałbym także powiedzieć, że Uniwersytety Trzeciego Wieku, o których głównie rozmawiamy, mają de facto dwóch głównych interesariuszy. To są, oczywiście, urzędy terytorialne, ale drugim ważnym podmiotem, który wspiera UTW, są uczelnie wyższe. Chciałbym także poprosić panią minister o informację na temat tego zagadnienia. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Daria Lipińska -Nałęcz:

Dziękuję serdecznie. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. My także złożyliśmy materiał do wiadomości Komisji z krótką relacją na temat tego, co robimy, bo, podobnie jak w przypadku Ministerstwa Edukacji Narodowej, polityka senioralna nie jest zadaniem własnym ministra nauki i szkolnictwa wyższego. Realizujemy ją w ramach innych polityk państwa, w tym właśnie w ramach „Perspektywy uczenia się przez całe życie". Ale ponieważ mamy do czynienia ze zjawiskiem niżu demograficznego, można powiedzieć, że uczelnie same z siebie, niezależnie od polityki państwa, zwracają się w stronę innych grup wiekowych, bo to leży w ich interesie. Uczelnie muszą mieć rację bytu i być społecznie użyteczne, bo inaczej nie wykonywałyby swojej misji w żadnym zakresie.

Do tej przemiany i do potrzeb rynku pracy dostosowaliśmy też prawo. W tym roku weszła w życie nowelizacja prawa o szkolnictwie wyższym, która wprowadziła element ważny chyba dla osób dojrzałych – mianowicie możliwość potwierdzania efektów kształcenia w dowolny sposób w życiu człowieka, np. przez pracę. Bo może to być praca, może być kurs, czy wolontariat; słowem, dowolna formuła pozyskiwania wiedzy i umiejętności, którą uczelnia może wziąć pod uwagę, kwalifikując kogoś do odbycia odpowiednich studiów. Nie bierze pod uwagę dokumentu czy certyfikatu, bierze pod uwagę autentycznie zweryfikowaną umiejętność. Nie mówiąc nawet o tym, że jest to doświadczenie innych uczelni i ono dobrze się sprawdza – chociażby w Europie Zachodniej, krajach skandynawskich, Wielkiej Brytanii, ale też dlatego, że wydaje się nam niezwykle ważne, by w ramach rozwijania swoich kompetencji zawodowych, czy zmiany tych kompetencji (bo wiadomo, że dziś nie sposób nauczyć się wszystkiego na całe życie i np. stwierdzić, że wraz z maturą czy świadectwem ukończenia szkoły, czy nawet uzyskaniem dyplomu uczelni uzyskało się całą wiedzę, która potem będę konsumowała w toku życia. Swoje kompetencje trzeba poszerzać, ale poszerzając je, nie zawsze powinniśmy zaczynać od początku. Powinniśmy umieć wyciągać z naszego doświadczenia to, co już przyswoiliśmy. Dla mnie takim klasycznym przykładem są umiejętności księgowej, która może być tylko po maturze, natomiast w zakresie księgowania i wszystkich czynności jest osobą bardzo biegłą. W związku z tym, gdyby poszła na studia z finansów, to już swojej „działki" nie musiałaby odrobić, bo już jest bardziej biegła od profesora, który te zajęcia prowadzi. Jednym słowem: to formuła studiów dla osób, które już doświadczenia życiowe zgromadziły i które mogłyby odbywać te studia w mniejszym zagęszczeniu zajęć, albo szybciej – w zależności od tego, jak się uda ułożyć tę siatkę zajęć. Byłoby to zatem ułatwienie dla osób zainteresowanych, nie mówiąc o tym, że nie marnotrawiłyby one czasu na powtarzanie zajęć, w czasie których są czasami lepsze od prowadzących. Tę for-

mułę i tę regulację wprowadziliśmy, przeznaczając tę ścieżkę dla osób, które są po pięciu latach od matury, a nie dla tych ludzi młodych, którzy natychmiast po maturze chcą skrócić sobie drogę. Chodziło nam o promowanie doświadczenia życiowego bądź zawodowego. I to jest dla nas bardzo ważna formuła – jeszcze właściwie nie sprawdzona, bo stwarzająca taką możliwość dopiero od 1 października.

Doceniamy problem potrzeb edukacyjnych osób, powiedzmy, dojrzałych, bo z definicją seniora zawsze będzie kłopot. Zaczyna się od 50+, ale ta oferta powinna być zróżnicowana, w zależności od tego, czy senior chce być nadal aktywny na rynku pracy, czy chce być życiowo zadowolony, że może uzupełniać swoją wiedzę. Ta wiedza może promieniować niezależnie od tego, czy on nadal pracuje, czy nie.

Niektóre uczelnie już zastrzegły tworzenie osobnych ścieżek edukacyjnych dla ludzi dojrzałych. Akademia Pomorska w Słupsku prowadzi dla osób 50+ zajęcia z historii, uniwersytet zielonogórski na politologii dla osób 40+, po to, by stworzyć ludziom komfort korzystania z tej oferty; żeby niekoniecznie musieli z bardzo młodymi małolatami być w tych samych grupach. Bo mają też inne problemy.

Teraz przechodzę do problemu Uniwersytetów Trzeciego Wieku. To jest dla nas ważna formuła działania. Ona nie mieści się w obowiązkach statutowych, ale widać, że uczelnie wykonują ją z dużą przyjemnością. Można powiedzieć, że ¼ ogółu uczelni – jeżeli wzięlibyśmy wszystkie 400 uczelni za 100% – prowadzi te uniwersytety. Widzimy, że właściwie mogłyby rozszerzać tę ofertę, bo jest takie zapotrzebowanie. Ona czasami przekształca się we dalej rozwinięte działanie – mianowicie w Uniwersytety Otwarte. Uniwersytet Warszawski Otwarty jest wręcz oblężony, kilkanaście minut trwa logowanie na miejsca dostępne. Niestety, UW też ma ograniczone możliwości oferty dodatkowej. Korzystamy tutaj ze środków samorządu bądź tych, o których mówiła pani minister pracy. Nie będę tego powtarzać. My nie mamy własnych środków na ten cel. Ważna jest też oferta naszych szkół, studiów podyplomowych i kursów organizowanych przez uczelnie. Dlatego ze względu na zjawisko, o którym mówiłam, tzn. niż demograficzny, uczelnie będą musiały siłą faktu rozwijać swoją ofertę w tę stronę, bo jednak klient jest potrzebny po to, żeby one istniały. Poza tym, poza społecznym zaangażowaniem, inne motywy też wzmagają chęć do organizacji takich kursów.

W kolejnej perspektywie finansowej, którą już mamy opisaną, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) umieściliśmy trzecią misję uczelni, a więc właśnie tę prospołeczną, współorganizowaną z innymi organizacjami pozarządowymi, właśnie uwzględniającą potrzeby społeczeństwa rynku pracy, właśnie nakierowaną na współdziałanie z otoczeniem. To jest duża suma, którą – wydaje się – że w celu wzmagania polityki senioralnej i tej oferty edukacyjnej będziemy mogli skutecznie wykorzystać. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję pani minister za zreferowanie tematu edukacji osób starszych w odniesieniu do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Chciałbym także przywitać panią wiceprzewodniczącą Komisji, panią profesor Józefę Hrynkiewicz.

Szanowni państwo, w tym momencie chciałbym także bardzo serdecznie przywitać panią prezes Krystynę Lewkowicz z Ogólnopolskiego Porozumienia UTW oraz wszystkich przedstawicieli UTW, którzy dzisiaj z nami.

W tym momencie, jeśli ze strony państwa jest taka wola, chciałbym zaproponować otwarcie krótkiej dyskusji, ponieważ jednocześnie czekamy na pana ministra Orłowskiego, który zaraz do nas dołączy. Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Achinger.

Poseł Elżbieta Achinger (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie minister. Mam pytanie, które nasuwa się po przeanalizowaniu wszystkich tekstów, które państwo do nas przysłali. Od kilku lat jestem związana z ruchem Uniwersytetów Trzeciego Wieku. I przyznaję, że z ogromnym zadziwieniem patrzę, jak bardzo się ten ruch rozwija. Jest to forma – można powiedzieć – która zeszła z poziomów dużych i średnich miast na etap gminy i jeszcze niżej. Ponieważ wszyscy bardzo pozytywnie oceniamy efekty prac na tych uniwersytetach – oczywiście, one są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studen-

tów – to efekt edukacyjny, nie mówiąc już o efekcie ogólnorozwojowym, jest niesamowity. Czy ministerstwo zastanawiało się nad tym, żeby funkcje UTW wpisać do ustawy o szkolnictwie. Bo jeżeli tego nie ma w ustawie (a nie ma) to mamy problem zarówno w finansowaniu (choć źródeł finansowania jest kilka), zwłaszcza w przypadkach nowych, młodych jednostek uniwersytetów, do których nie do końca dociera komplementarna informacja na temat finansowania z różnych źródeł. Muszę też powiedzieć, że stosunek poszczególnych samorządów gminnych czy miejskich jest różny. Myślę, że powoli dojrzewają do tego, że warto wspierać tego typu formę edukacyjną, natomiast nie zawsze tak jest. Jeśli więc – generalnie – tego wsparcia nie ma, a nie zawsze uda się uzyskać wsparcie poprzez rządowy program ASOS, bo liczba oferentów jest ogromna, a środki – choć bardzo duże, są zawsze ograniczone, to właściwie żadnego innego wsparcia nie ma.

Muszę powiedzieć, że liczba UTW mogłaby jeszcze zdecydowanie wzrosnąć i zejść w obszary, gdzie wciąż jeszcze mamy białe plamy (bo Polska jest wciąż bardzo nierównomiernie obłożona tą bardzo mocno rozwijającą się akcją). Ale wtedy istotne byłoby uzyskanie jakiegoś minimum zabezpieczenia organizacyjnego działania tych uniwersytetów.

Jestem także członkiem Małopolskiej Rady ds. Senioralnych, która działa prężnie, pozyskując środki na działalność. Ale widzimy duży problem w możliwości zwiększenia pozyskiwania nowych chętnych do pracy i współpracy osób, ponieważ nie mamy środków na tyle, by zabezpieczyć minimum. Oczywiście, trzeba sięgać po wszystkie możliwe źródła – mamy Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, mamy ASOS i inne programy rządowe. Ale na początek potrzebny byłby taki starter, który zabezpieczałby corocznie minimum bytowe. Bardzo by się przydał. Ale rozumiem, że jest to niemożliwe bez przygotowania zmiany ustawodawczej, czyli – objęcia tej grupy aktywności intelektualnej i uczenia się ustawicznego rozwiązaniami ustawowymi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję pani poseł. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tym punkcie? Bardzo proszę, pani minister?

Podsekretarz stanu w MNiSW Daria Lipińska-Nałęcz:

Dziękuję serdecznie. Postulat wydaje się, z jednej strony, interesujący, ale, z drugiej strony, byłby chyba niebezpieczny. Mianowicie – to jest element polityki senioralnej i w gruncie rzeczy on powinien mieć swojego opiekuna. Gdybyśmy uznali, że wpisujemy to zadanie do ustawy o szkolnictwie wyższym, to zawłaszczylibyśmy część tej przestrzeni, uprzywilejowując ją. Nie wydaje się to słuszne, zwłaszcza, że nie słyszałam, by ktokolwiek miał kłopot ze zdobyciem finansowania na taki cel. Co parę lat badamy ofertę UTW i niedługo ponownie zamierzamy takie badanie przeprowadzić, żeby zobaczyć, kto prowadzi, co prowadzi, jakie zajęcia się odbywają, czy uczelnie chciałyby rozwinąć swoją ofertę, a mają z tym kłopot. Ale zawsze znajdujemy sposób porozumienia z ministrem pracy, żeby wszelkim kłopotom zaradzić. A tak uprzywilejowalibyśmy tylko część tych kursów. Bo jeżeli jest ich 500, a u nas – 100, to można powiedzieć, że 400 byłoby w gorszej sytuacji. To nie jest chyba dobra propozycja. Myślę, że w ramach tej polityki senioralnej powinniśmy zostawić to tak, jak jest. Przecież ta oferta rozwija się także w terenie i nawet uczelnie niepubliczne potrafią takie działania podjąć i zainteresować samorząd, by dopłacał, bo na taki cel nie są potrzebne wielkie pieniądze. Ważna jest ich społeczna utylitarność.

Wydaje się, że lepiej to zostawić w dotychczasowej postaci. Gdyby to było zadanie własne, to uczelnie odbiorą to jako biurokratyczną regulację i nie będą do tego podchodziły z sercem. A ja wolę, jeżeli to jest program organizowany z własnym przekonaniem niż jako obowiązek administracyjny, bo wtedy może z tego nic nie wyjść. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. Odnosząc się do tego, co państwo przekazali w materiałach, oczekujemy na zapisy Programu Operacyjnego Wiedza Operacja Rozwój, który będzie uwzględniał potrzeby UTW, także w odniesieniu do dofinansowania ich działalności.

Nawiązując do punktu 3., który wprowadziliśmy – sprawy różne. Będziemy o tym rozmawiać, ale chciałbym państwa poinformować – a najlepiej zrobi to pani Krystyna Lewkowicz – iż 15 grudnia odbędzie się już III Ogólnopolska Konferencja Uniwersytetów

Trzeciego Wieku w Sejmie, w Sali Kolumnowej, na którą pani prezes, a także ja serdecznie państwa zapraszamy. Dziękujemy MPiPS, że po raz kolejny będzie partnerem tej konferencji.

Proszę panią prezes Lewkowicz o kilka słów na temat tej konferencji, która także będzie doskonałym forum do przedyskutowania i omówienia wszystkich spraw, które dotyczą UTW, także w kontekście jubileuszu, który nas czeka w przyszłym roku – 40-lecia UTW. Bardzo proszę, pani prezes.

Prezes Uniwersytetów Trzeciego Wieku SGH Krystyna Lewkowicz:

Dzień dobry państwu. Istotnie, wzorem dobrych praktyk z lat ubiegłych, w końcu grudnia odbędzie się, 3. już Ogólnopolska Konferencja Uniwersytetów Trzeciego Wieku, która tym razem odbędzie się pod hasłem: 40 lat ruchu UTW w Polsce. Patronat nad tą konferencją sprawuje od trzech lat marszałek Sejmu, pani Ewa Kopacz. Tę konferencję też zdążyła objąć swoim patronatem, bo decyzję podjęła na początku czerwca. Chcielibyśmy, aby na tej konferencji zaistniały dwa główne tematy. Pierwszy, tradycyjny, to podsumowanie tego, co w polityce senioralnej działo się w ostatnich latach, a działo się dużo, szybko i w dobrym kierunku. Natomiast – również wzorem dobrych praktyk – chcielibyśmy wypracować własną strategię działania na następne lata. Przy okazji chcielibyśmy zaprezentować zebranym bardzo roboczy, wstępny projekt powołania obywatelskiego parlamentu seniorów. To jest temat bardzo trudny, dziś – jeszcze słabo zaawansowany, a już budzący bardzo silne emocje w tym środowisku. Nie chcielibyśmy tych emocji w żadnej mierze podgrzewać. I gdyby okazało się, że ten temat żegluje w kierunku skonfliktowania, a nie skonsolidowania tego środowiska, to będę pierwszą osobą, która się z tego tematu wycofa. Bo nie takie było nasze założenie i nie takie są oczekiwania środowiska. Zatem przedstawimy na tej konferencji to, co udało nam się w ciągu kilku miesięcy zrobić. Włożyliśmy w to bardzo dużo pracy, bo w całej Polsce przeprowadziliśmy konsultacje w środowisku UTW. Podkreślam – w środowisku UTW, które – z jednej strony, jest siłą napędową i bardzo kreatywną częścią środowiska seniorów, z drugiej – nie zapominajmy, że środowisko UTW to zaledwie 3% polskich seniorów. Dlatego: z jednej strony – z całym szacunkiem dla tego środowiska, z drugiej strony – musimy mieć dużo pokory w stosunku do innych grup senioralnych, bo one powinny w tym parlamencie zasiąść i mieć odpowiednie miejsce.

Zatem, zgodnie z wolą pani premier Ewy Kopacz, która na początku października spotkała się z naszym środowiskiem w Szkole Głównej Handlowej, ustalenia są optymistyczne, choć nie posunęły się naprzód. Najważniejsze ustalenia są takie: pani premier uznała, iż to właśnie Komisja Polityki Senioralnej powinna być współorganizatorem tego tematu i jednocześnie wnioskodawcą uchwały Sejmu w tej sprawie. Bo aby nadać właściwą rangę temu parlamentowi, uznaliśmy, że powinien być powołany uchwałą Sejmu. Powtórzę: najważniejsze ustalenie dotyczy tego, że Komisja Polityki Senioralnej pod przewodnictwem pana przewodniczącego posła Szczerby będzie współorganizatorem tego tematu, co dla mnie jest gwarancją, że pójdzie to we właściwym kierunku, i to, że Komisja będzie wnioskodawcą uchwały sejmowej.

W najbliższych tygodniach mamy zaplanowane konsultacje społeczne w innych środowiskach senioralnych niż środowiska UTW. Mam tu na myśli duże organizacje senioralne, które funkcjonują na terenie Polski. Największą z nich jest Związek Emerytów i Rencistów, ale oprócz nich jest kilkadziesiąt innych, prężnie działających organizacji senioralnych, z którymi warto usiąść do stołu i na ten temat porozmawiać.

Wracając do tematu konferencji, bo to jest nasza najbliższa przyszłość: mamy w planie poświęcenie odrębnego panelu dyskusyjnego, który będzie przeznaczony na wymianę poglądów na temat obywatelskiego parlamentu seniorów. Co z tego wyniknie, zobaczymy i dopiero wtedy zapadną ostateczne decyzje.

Również pewnym wydarzeniem jest przygotowanie książki na temat ruchu UTW, która jest już w druku, ponieważ jest to ostatni moment, żeby ta książka ukazała się podczas tej konferencji. Ona jest poświęcona głównie 40-leciu najstarszego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Polsce, jakim jest Uniwersytet im. Haliny Szwarc. To jest główna treść tej książki. W drugiej części staraliśmy się w sposób migawkowy pokazać najważ-

niejsze wydarzenia 40-lecia ruchu UTW, aczkolwiek te najważniejsze działy się w ciągu ostatnich dwóch, trzech lat.

Jeszcze raz bardzo serdecznie zapraszam państwo na tę konferencję. Akredytacja prowadzona jest elektronicznie, za pośrednictwem strony internetowej Ogólnopolskiego Porozumienia UTW. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani prezes. Chciałbym również poinformować, że taką dobrą praktyką jest to, że współorganizatorem tej konferencji był Parlamentarny Zespół ds. UTW. Ponieważ od maja funkcjonuje nasza komisja, stąd propozycja środowiska UTW i pani prezes Lewkowicz, byśmy objęli patronat tej konferencji. Jeżeli państwo pozwolą, to może w tym momencie podejmiemy tę decyzję. Czy taka jest wola członków Komisji, czy ktoś jest przeciw, byśmy przyjęli ten wielki zaszczyt, jakim jest formalny udział naszej Komisji w roli patrona III już Ogólnopolskiej Konferencji UTW? Nie widzę. W związku z tym, z wielką przyjemnością potwierdzam objęcie patronatu nad tą ważną inicjatywą.

Szanowni państwo, zamykamy punkt 1. i przystępujemy do punktu 2., którym jest informacja Ministra Pracy i Polityki Społecznej ora Ministra Infrastruktury i Rozwoju na temat priorytetów i programów dotyczących osób starszych w perspektywie budżetowej 2014-2020.

W tym miejscu bardzo serdecznie chciałbym przywitać pana Pawła Orłowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju. Jeżeli pani minister Marcińska pozwoli, rozpoczęlibyśmy od pana ministra. Bardzo dziękujemy za ciekawy materiał, który otrzymaliśmy z ministerstwa na temat możliwości finansowania tematów dotyczących osób starszych w nowej perspektywie finansowej, w tych ważnych trzech obszarach, które pan minister wymienił, tj.: rozwoju usług opiekuńczych dostosowanych do potrzeb osób starszych, zdrowego i aktywnego starzenia się ale także – aktywności zawodowej i edukacyjnej osób 50+. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Paweł Orłowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Właśnie wracam z posiedzenia Komisji Kontroli Państwowej, która obradowała na temat energetyki jądrowej. Będę więc musiał płynnie wejść w temat, który pewnie jest dla mnie nawet ważniejszy i zawierający wiele optymistycznych informacji płynących z dokumentu, który już przesłaliśmy Komisji. Mam nadzieję, że za chwilę „wyjdę" z tej energetyki jądrowej i w sposób precyzyjny będę mógł powiedzieć o tym, jak opiekujemy się tematem związanym ze wsparciem seniorów w różnych obszarach, w perspektywie 2014-2020.

Może w sposób ramowy opowiem, jak określone są działania na poziomie Programu Krajowego Wiedza Edukacja Rozwój, który na poziome programów regionalnych będzie zarządzany i wdrażany przez marszałków województw w 16 programach. Dlatego, że wsparcie w postaci systemowej w odniesieniu do reform jest przewidziane w programie krajowym. A jeśli chodzi o indywidualne wsparcie – do osób, grup, to do samorządów odpowiedzialnych za realizację polityki społecznej na swoim terenie w programach regionalnych. To wsparcie jest określone rozporządzeniami. Działamy na podstawie rozporządzenia Europejskiego Funduszy Społecznego, ale wypełniamy je, wzbogacamy i modyfikujemy treścią na bazie rozwiązań krajowych. Oczywiście, głównym i wiodącym partnerem jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Więc zasady i możliwe wsparcie są wspólnie przez nas wypracowywane.

Z pewnością, gwoli diagnozy, należy wskazać skąd pochodzą kierunki, które przyjęliśmy do perspektywy 2014-2020. To dzisiejszy stan i stan demograficznej przyszłości. Dzisiaj odsetek osób w wieku 65 lat to 13,5%, ale patrząc na perspektywę 2014-2020, procent tzw. wskaźnika obciążenia demograficznego wzrośnie do 17,6. Nasze społeczeństwo, tak jak inne społeczeństwa Europy, stopniowo starzeje się. Ten trend będzie przybierał na sile. I stąd wynikają podejmowane działania ze strony silniejszej polityki społecznej, związane z usługami opiekuńczymi, odpowiednia opieką nad osobami starszymi. Ale jest także – co jest znakiem Europejskiego Funduszu Społecznego, gdzie zawsze w tle jest kontekst zatrudnienia – potrzeba odpowiedniej aktywizacji zawodowej. Ponieważ grupa

osób starszych będzie tą grupą znaczącą także dla rynku pracy, w związku z długością życia, co na pewno trzeba uznać za akcent optymistyczny.

Wychodząc z tej diagnozy i prognoz Głównego Urzędu Statystycznego, w Umowie Partnerstwa – to jest ten główny dokument, który określa nasze zobowiązania, naszą strategię inwestowania środków unijnych, gdzie po jednej stronie mamy rząd, a po drugiej – Komisję Europejską – wprost określono cel, dotyczący zwiększenia udziału osób starszych w rynku pracy, jako jedno z kluczowych wyzwań, a także zatrzymanie starszych pracowników na rynku pracy, podnoszenie ich kompetencji, które także z czasem się zmieniają.

Jeśli chodzi o kwestie aktywizacji zawodowej, udziału w rynku pracy, to stosowane są tu trzy główne instrumenty: zarządzanie wiekiem, inwestowanie w kapitał ludzki, a więc w kompetencje, kwalifikacje osób starszych oraz wykorzystywanie potencjału osób starszych, także jeśli chodzi o kwestie związane z doświadczeniem.

I tym działaniom będzie dedykowane poradnictwo na szczeblu lokalnym. To jest wątek, który jeszcze rozszerzymy, dotyczący aktywizacji zawodowych. Ale, z drugiej strony, mamy jeszcze ten wątek – nazwijmy go w uproszczeniu – społeczny, dotyczący m. in. warunków zdrowotnych. Jak powiedziałem na początku: wsparcie będzie realizowane w Programie Krajowym Wiedza Edukacja Rozwój. Jesteśmy na etapie negocjacji. Cała materia tego programu jest właściwie uzgodniona z Komisją Europejską, czekamy na możliwość przesłania (w systemie informatycznym) programu do zatwierdzenia, a także 16 regionalnych programów operacyjnych.

Jak pan przewodniczący wskazywał, to wsparcie to trzy główne obszary: rozwój usług opiekuńczych, dostosowanych do osób starszych, obszar zdrowego, aktywnego starzenia się i wreszcie – wspomniana już – aktywność zawodowa osób 50+.

Jeśli chodzi o rozwój usług opiekuńczych – taką możliwość potwierdziliśmy już na samym początku negocjacji z Komisją Europejską – zapis do wsparcia do usług opiekuńczych wynika z Umowy Partnerstwa. Każdorazowo musi on być także poprzedzony analizą trendów demograficznych czy samych potrzeb w zakresie tworzenia miejsc opieki. Będziemy koncentrować to wsparcie w tych miejscowościach w kraju, gdzie te potrzeby są największe i wynikają ze stanu dostępności takich usług. Przede wszystkim to wsparcie będzie polegało na poprawie dostępu do usług opiekuńczych i asystenckich w ramach Programu Regionalnego. W Programie Krajowym to ujęcie systemowe związane z reformami, tworzenie ram dla rozwoju usług opiekuńczych, określenie standardów usług opiekuńczych i asystenckich. To w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój, już pod kuratelą MPiPS, które będzie głównym partnerem wskazującym te rozwiązania.

Jeśli chodzi o usługi opiekuńcze, to przyjętą zasadą jest, że wsparcie powinno być skoncentrowane na zapewnieniu usług osobom starszych tych form opieki, które umożliwiają jako zasadę życie w domu rodzinnym, w lokalnym środowisku. I w tym sensie mówimy o usługach, które nie mają charakteru instytucjonalnego, ale także – i to był duży bój, jeśli chodzi o Komisje Europejską – w postaci usług realizowanych poprzez instytucje i ośrodki pomocy społecznej.

Patrząc na konkretne typy projektów w programach regionalnych, a więc to co będzie bezpośrednio dotyczyło osób starszych, to jest – oczywiście – finansowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na podstawie ustawy o pomocy społecznej w miejscu zamieszkania bądź we wspomnianych ośrodkach wsparcia, także w formach instytucjonalnych; usługi bytowo-opiekuńcze w rodzinnych domach pomocy; usługi w mieszkaniach chronionych oraz pobyt i usługi w domu pomocy społecznej. Możemy na to nałożyć także część inwestycyjną, ale to każdorazowo będzie musiało być poprzedzone analizą trendu, dostępem do usługi, stanem infrastruktury. Preferowana będzie, oczywiście, modernizacja istniejącej infrastruktury, a nie budowa nowej. Z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego będzie można dodatkowo finansować tę fizyczną infrastrukturę, związaną z zakładami opiekuńczymi i adaptacją, związaną przede wszystkim dla potrzeb usług opieki, najlepiej – z wykorzystaniem istniejącej, ale także, w ograniczonym zakresie, budowy na potrzeby usług opieki, jeśli, oczywiście, ocenimy, że w danej

miejscowości tego dostępu nie ma i w inny sposób zapewnić go nie można. Ale zawsze pamiętając, że priorytetem powinna być usługa świadczona w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o program Wiedza Edukacja Rozwój, a więc szczebel krajowy, to przede wszystkim jest to wypracowanie usług asystenckich i opiekuńczych, standardów kształcenia, aby jakość świadczonej usługi była jak najwyższa, w szczególności w zakresie związanym z opieką dzienną. Także standardy usług w mieszkaniach o charakterze wspieranym, z koncentracją na grupach docelowych o ściśle określonych niepełnosprawnościach, np. z chorobą Alzheimera.

Założeniem jest wypracowanie dwóch typów mieszkań – o charakterze treningowym, jeśli chodzi o okresowy pobyt, oraz o charakterze wspomaganym. Tyle w kontekście pierwszego obszaru, o którym wspominał pan przewodniczący, a więc usług opiekuńczych.

Jeśli chodzi o drugi priorytet, czyli zdrowe i aktywne starzenie się, to w tym wypadku – w dziedzinie usług – będziemy koncentrować się na poprawie w dostępie do profilaktyki oraz rehabilitacji leczniczej – w tle z celem zatrudnieniowym, a więc umożliwiającym aktywne zatrudnienie się bądź możliwość powrotu do pracy.

Jeśli chodzi o rehabilitację, czy działania na poziomie krajowym, dotyczące efektywności działania systemu zdrowia, także – kompetencje zawodowych kwalifikacji kadr medycznych, których dziś brakuje i – potencjalnie – będzie brakować w sytuacji braku wsparcia w związku z sytuacją demograficzną.

Istotny jest też wątek infrastrukturalny, również możliwy jako dodatek poprzez inwestycje w wypadku braku dostępności do usługi. I znowu – dla większego przybliżenia tego, co będzie możliwe i dostępne dla grup indywidualnych na poziomie regionalnym. W tym wypadku, w odniesieniu do aktywnego starzenia się, będą to programy aktywnego przekwalifikowania się pracowników, długotrwale pracujących w warunkach wpływających na zdrowie, umożliwiające pracę na stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia.

Możliwe będą także programy profilaktyczne, w szczególności w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów; wdrażania projektów profilaktycznych, wynikających z analizy regionalnej o indywidualnym natężeniu określonych chorób; programy rehabilitacji leczniczej; programy nakierowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscach pracy; programy zdrowotne dla osób zagrożonych przerwaniem aktywności zawodowej. I to dotyczy przede wszystkim programów regionalnych.

Ta główna koncentracja programów profilaktycznych, powszechnych i publicznych w całym kraju będzie polegała na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, z uzupełnieniem Funduszu Inwestycyjnego w wypadku odmiennej diagnozy, a wiec prac remontowo-budowlanych oraz na wyposażaniu w sprzęt medyczny – z ukierunkowaniem na potrzeby osób starszych, np. w dziedzinie geriatrii.

W ramach Programu Krajowego główne działania będą dotyczyły profilaktyki: wdrożenie programu profilaktyki w zakresie chorób, które mają negatywny wpływ na aktywność zawodową. To szereg działań. Myślę, że nie będę ich opisywał w sposób szczegółowy. Są to działania projakościowe dotyczące samej służby ochrony zdrowia.

I ostatni, ważny wątek. To aktywność zawodowa i edukacyjna osób 50+, przede wszystkim na poziomie regionalnym. Te działania będą się koncentrowały na osobach, które są w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Dziś – procentowo – jest to grupa osób młodych, a kiedyś była to grupa osób starszych. W tym wypadku działania będą przez nas prowadzone w regionalnych programach operacyjnych, w ramach szerokiej oferty aktywizacyjnej, która albo pomoże wrócić na rynek pracy, albo pomoże założyć własną działalność gospodarczą, albo – kontynuować pracę.

Żeby przybliżyć państwu, jak to może wyglądać w praktyce, to są takie projekty, jak szkolenia służące zdobyciu nowej wiedzy, nowych umiejętności; staże, praktyki; subsydiowanie zatrudnienia jako element zachęcający dla przedsiębiorców; środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Muszę powiedzieć, że w tym budżecie podobne działania finansujemy. Jestem po dużym wrażeniem także tej dojrzałej przedsiębiorczości, która z dobrym bagażem doświadczeń jest prowadzona bardzo efektywnie. Znam wiele przykładów działalności prowadzonej przez seniorów i bardzo ją doceniam. Tak więc wśród

projektów są także środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, również pośrednictwo pracy, wsparcie psychologiczne i doradztwo zawodowe. Te działania, jako bezpośrednio odnoszące się do osób, będą finansowane w ramach programów regionalnych.

Pokrótce, nie wchodząc już w dalsze szczegóły, to tyle. Bardzo chętnie odpowiem na wszystkie pytania. Myślę też, że bardzo dobrze uzupełni tę informację minister pracy i polityki społecznej, pani Małgorzata Marcińska.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Panie ministrze, bardzo dziękuje za tę informację. Jeżeli pani minister Marcińska chce ją uzupełnić, prosimy o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MPiPS Małgorzata Marcińska:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Już wspomniałam o tym, co nas czeka w najbliższej perspektywie 2014-2020 – tej rządowej ASOS (w sumie 40 mln zł rocznie z budżetu państwa przeznaczonych na konkursy). Kolejnym ważnym dokumentem w tym pakiecie (który w grudniu zeszłego roku został przyjęty) jest skierowany do osób po 50. roku życia Program „Solidarność Pokoleń”. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej w wieku 50+”. To program zmieniony i uzupełniony. W ramach tego programu, który jest dokumentem kierunkowym, określa cele i priorytety działań wobec osób po 50. roku życia, przewidujemy, że gros zadań w ramach programu „Solidarność Pokoleń” realizowane będzie z regionalnych programów operacyjnych. Oczywiście, środki na program pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych czy Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Ale większość środków będzie przeznaczonych z regionalnych programów operacyjnych. Ze względu na to, iż regionalne programy operacyjne są w trakcie negocjowania, nie jesteśmy jeszcze w stanie określić wysokości alokacji przeznaczonych na te programy.

Obecnie w fazie opracowania znajduje się Dokument Implementacyjny do Programu „Solidarność Pokoleń”.

Kolejne środki, jakie będą przeznaczone na wspieranie osób po 50., 60. roku życia, będą także pochodzić z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. To 60 mln zł rocznie. W ramach Priorytetu 2 – Aktywne Społeczeństwo, kierunek działania 5, Wspieranie aktywnych form integracji społecznej. Będą tam projekty, których celem będzie wspieranie osób starszych, podmiotowości społecznej, osób starszych w środowisku lokalnym oraz integracji i solidarności międzypokoleniowej. O zadaniach i środkach oraz projektach z najbliższej perspektywy finansowej mówił pan minister Orłowski.

I to, co powiedzieliśmy, i co najbardziej leży nam na sercu, to – w najbliższej perspektywie – wypracowanie standardu usług opiekuńczych oraz wykorzystanie wiedzy osób po 50. roku życia – zarówno w kwestii wolontariatu, jak i usług opiekuńczych. To będą nasze główne działania w nowej perspektywie, jak również w ramach Priorytetu Aktywnego i Zdrowego Starzenia się.

Chciałam również wspomnieć o nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i promocji rynków pracy, która przyniosła nowe rozwiązanie w postaci Krajowego Funduszu Szkoleniowego, którego środki – w przyszłym roku to będzie 179 mln zł – są przeznaczone na podnoszenie kompetencji i aktywność edukacyjną osób po 45. roku życia. To jest przyszły rok. Krajowy Fundusz Szkoleniowy będzie wspierał osoby w tej grupie wiekowej, którym trzeba pomóc w podnoszeniu kompetencji. Jest to również kompleksowe działanie wobec pracodawców, ponieważ, z jednej strony, w nowelizacji przewidzieliśmy nowe formy wychodzące naprzeciw pracodawcom zatrudniającym osoby po 50., a zwłaszcza po 60. roku życia, jak również możliwość, by osoby po 45. roku życia były wspierane szkoleniami w zakresie kontynuowania edukacji. I to są te działania, które zamierzamy realizować w ciągu najbliższych lat, jak również – w nowej perspektywie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów lub naszych gości chciałby zabrać głos, skierować dodatkowe pytania do państwa ministrów? Pani poseł Iwona Kozłowska. Bardzo proszę.

Poseł Iwona Kozłowska (PO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie minister, panie ministrze, szanowni goście. Wszystkie te programy dla seniorów, które zostały przedstawione, oraz ich finansowanie są niezwykle ważne i istotne; wzbudza to też dużo optymizmu. Cieszymy się z tego bardzo. Nie ukrywam, że szczególne zadowolenie wzbudza we mnie ta część edukacyjna, ponieważ bardzo często są dyskusje na temat kształcenia ustawicznego, przyszłości osób starszych w związku z wydłużeniem wieku, szansą przekwalifikowania się dla osoby, która w danym zawodzie pracuje już 25-30 lat… Wiemy, jak niski jest poziom kształcenia ustawicznego w naszym kraju. Polacy generalnie nie chcą się kształcić, bo uważają, że skoro zdobyli swego czasu określone kwalifikacje, to już więcej nie muszą. A przecież nie powinno tak być i nie jest, szczególnie w obecnej dobie, gdzie poziom wszystkich usług tak szybko się rozwija, że wszyscy – także ci, którzy niedawno skończyli studia – muszą znowu się dokształcać, by być „na czasie" i sprawdzić się na rynku. A co dopiero osoby starsze, które mają świetne kwalifikacje, ale okazuje się, że muszą je zmienić, albo – poszerzyć.

I dzięki takim dofinansowaniom i takim programom jest na to szansa. Gratuluje i bardzo się z tego cieszę.

Natomiast chciałabym się zwrócić do pana ministra infrastruktury, ponieważ mówił pan dużo na temat możliwości dostosowania obiektów i ich modernizacji. To są tematy ważne, ponieważ w tych obiektach – a mnie szczególnie interesują domy opieki społecznej, domy dziennego pobytu i również szpitale – jest jeszcze bardzo dużo do zrobienia. Chciałam zapytać, czy jest szansa, by w ramach tych programów pojawiła się albo większa ilość łóżek na szpitalnych oddziałach geriatrycznych, albo żeby w szpitalach pojawiły się oddziały dla osób starszych, bo tego strasznie nam brakuje. Tu sytuacja nie jest dobra. Czy te programy, o których pan mówił, również uwzględniają to w swoich ramach? Również mam pytanie do pana ministra: czy jest szansa na to, by dofinansować inwestycje w jednostkach publicznych, które nie są jednostkami pomocy społecznej czy opieki zdrowotnej, ale bariery architektoniczne są w nich bardzo duże – to m.in schody, brak wind w urzędach skarbowych, w jednostkach urzędów miasta. Słowem, mamy mnóstwo takich placówek, gdzie dostęp dla osób starszych jest wręcz niemożliwy. Często spowodowane jest to tym, że są to stare budynki, gdzie konserwator budynków nie pozwala na jakiekolwiek inwestycje. Ale myślę, że z każdej sytuacji jest wyjście i rozwiązanie, które może pomóc seniorom oraz osobom z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Mogłaby więc pojawić się szansa na to, aby te jednostki użyteczności publicznej były ogólnodostępne. Nie mówię już o kościołach (bo to też jest ogromny problem), o placówkach kultury, bo przecież UTW głównie działają w domach kultury, które najczęściej są budynkami z lat 70., i niewiele się w nich zrobiło, bo po prostu nie było pieniędzy, bo gminy nie było na to stać, albo nie miała szansy na skorzystanie z odpowiedniego programu. Dziękuję bardzo i proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Pani wiceprzewodnicząca Józefa Hrynkiewicz – bardzo proszę.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Ja do pana ministra i do pani minister Marcińskiej. Może uzgodnimy, że tutaj, na Komisji Polityki Senioralnej, o osobach 45+ nie będziemy rozmawiać. To jest raczej kwestia rynku pracy. Może tym się zajmie Komisja Polityki Społecznej i podkomisja dotycząca zatrudnienia. Jak bym o kimś z państwa powiedziała, że należy do osób starszych, to myślę, że byście się obrazili. Może zajmijmy się bardziej sytuacją tych 2 milionów osób, które prawie nie wychodzą z domów; nierzadko są w bardzo dramatycznej sytuacji. Jeżeli, panie ministrze, mówimy o finansowaniu tych usług, to trzeba tu jasno powiedzieć, z jakich źródeł będziemy je finansować. Bo one ostatecznie trafiają do konkretnej osoby, więc czy ta osoba ma za nie zapłacić, a jeśli tak – to czy będzie dysponowała takimi środkami. To jest niezwykle ważne, proszę państwa. Bo przecież wiemy, że dziś ośmiogodzinna usługa opieki pielęgniarskiej – mam takie doświadczenia rodzinne – kosztuje 300 zł. I z tego trzeba sobie zdawać sprawę. Musimy więc wrócić do rzeczywistości i przyjrzeć się w tej Komisji problemom, które

są nierozwiązane. Państwo kolejny raz mówią o 45+ i o aktywizacji. Oczywiście, jest to bardzo ważne. Ale – musicie sobie z tego zdawać sprawę – to są młodzi ludzie w stosunku do seniorów, którymi mamy się zajmować, bo przed nimi jeszcze 22 lata aktywności zawodowej. Trzeba więc ich kształcić, przekształcać, wprowadzić wiele zmian w polityce zatrudnienia. Ale bardziej zajmowałabym się tymi osobami, które – jak to się w statystyce nazywa – są osobami poprodukcyjnymi i stają się osobami niesamodzielnymi, albo są zagrożone niesamodzielnością; słowem tymi, którym ta pomoc jest potrzebna.

Mieszkam w Warszawie, w dzielnicy, gdzie mieszka bardzo wielu ludzi starych – to Mokotów Górny. Cała ta dzielnica kompletnie nie jest przygotowana do tego, by starzy ludzie, którzy jeszcze wychodzą z domu, mogli pokonać kawałek drogi do sklepu. Bo już nie mówię o przychodni, która jest po drugiej stronie bardzo ruchliwej ulicy, a do świateł z jednej i z drugiej strony jest prawie kilometr.

Może o takich problemach zacznijmy tu mówić. Wiem, że to wszystko, o czym państwo mówią, jest strasznie ważne. Tylko my mamy gwałtowny natłok tych problemów, których nikt nie rozwiązuje. Bo jak człowiek nie wychodzi już z domu, to znika z przestrzeni publicznej, i nikt go nie widzi. Jego po prostu już nie ma. Ale po ludzku o tym wiemy, bo przecież w swojej rodzinie mamy także osoby mocno starsze (a będzie ich coraz więcej), a problemy, które te osoby mają, wcale nie znikają, jeśli nawet oni znikają w swoim mieszkaniu, tylko się multiplikują, a proste rzeczy narastają do bardzo skomplikowanych.

Dlatego wydaje mi się, że musimy zwrócić się do państwa, żebyście zauważyli, że ta grupa osób – jak już chcecie 45+, możemy wziąć 35+, wszystko jedno – jest bardzo skomplikowana, jeżeli chodzi o ich status, i o ich kondycję. Ale tu warto by było zastanowić się.

Panie ministrze, propozycja, że będziecie przebudowywać stare szkoły na domy opieki mnie po prostu przeraża. Co będziecie robić w tych klasach? Jak to sobie wyobrażacie? Musi być jakiś horyzont, jak to rozwiązać. I to, niestety, należy do waszego pokolenia. To jest naprawdę ogromne wyzwanie. Chcę państwu powiedzieć – to ostatnie zdanie – że Niemcy, aby znaleźć jakieś sensowne rozwiązanie, choćby w kwestii finansowania, dyskutowali o tym 25 lat. I wreszcie znaleźli. Powiedzieli: jak młodzi ludzie nie będą płacić, to zabierzemy im spadek po ich dziadkach i rodzicach. Wtedy ta dyskusja jakoś bardziej wartko się potoczyła i w prawidłowym kierunku.

Jeśli można państwa prosić – może uzupełnijcie te materiały, żeby pokazać, jakie widzicie problemy dla tych osób, które nie są w wieku 45+, bo one nas na tej komisji nie interesują, ale może w wieku 70+, 75+. 80+. To są naprawdę problemy zupełnie odmienne niż tych osób, które w świetnej formie starzeją się. Chcę przypomnieć, że człowiek starzeje się następnego dnia od urodzenia, więc jest to, panie ministrze, naturalny proces. Nie trzeba tu żadnej aktywności, jest to proces naturalny i oczywisty, że za rok będzie pan o rok starszy, bez względu na to, czy pan podejmie jakąś aktywność w tym zakresie, czy nic pan nie będzie robił.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Szanowni Państwo, mamy dwa pytania pań posłanek. Jeśli pan minister chciałby się ustosunkować, bardzo proszę o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MIiR Paweł Orłowski:

Rozumiem, że mamy bardziej odnieść się do pytań niż do takiego szerokiego wystąpienia. Jeżeli chodzi o modernizację w zakresie ochrony służby zdrowia, to jest to – w sposób dodatkowy – możliwe z użyciem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w takim wypadku, kiedy nie ma dostępności danej usługi, czy możliwości remontu infrastruktury, która już istnieje. Tworzenie nowych oddziałów to raczej domena Programu Infrastruktura i Środowisko. On także jest w tej chwili negocjowany, a obszar zdrowia jest jednym z ostatnich, które podlegają negocjacjom z Komisją Europejską. W wypadku finansowania z funduszy europejskich jakichkolwiek infrastruktur na pewno zasadą jest dostępność także dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Ale pragnę zwrócić uwagę na jedną rzecz: my dzisiaj spotykamy się w kontekście budżetu unijnego 2014-2020 i Europejskiego Funduszu Społecznego, który ma charakter możliwego wsparcia,

opisany dla wszystkich krajów członkowskich. To nie jest tak, że wszystkie krajowe potrzeby budżetowe zrealizujemy Europejskim Funduszem Społecznym. Trzeba to mieć na względzie, bo EFS w tle ma także zagadnienia dotyczące rynku pracy. Żeby osiągnąć określony efekt, musimy koncentrować pewne działania. To nie zwalnia budżetu krajowego z potrzeb budżetów lokalnych. Pamiętajmy, że w zdecentralizowanym systemie część zadań jest także domeną samorządów lokalnych. Środki na szereg działań, związanych z integracją czy aktywnością społeczną to jest domena budżetu krajowego, o czym mówiła pani minister Marcińska.

Szanowni państwo, odnoszę się także do odpowiedzi na wystąpienie pani przewodniczącej, do tematu Komisji. W swoim porządku Komisja zadecydowała, iż drugim tematem jest informacja ministra PiPS oraz ministra IiR na temat priorytetów i programów dotyczących osób starszych w perspektywie budżetowej 2014-2020. W związku z tym uważam za zasadne, by rozmawiać o kompleksowej sytuacji osób starszych, a także seniorów. I – co wskazywaliśmy – różne działania są kierowane do różnych grup, oczywiście, w kontekście osób w wieku senioralnym, w zakresie usług opiekuńczych, czy także – w całym komplecie działań regionalnych, dotyczących integracji społecznej, które także są przewidziane w programach regionalnych dla osób, które są takim wykluczeniem zagrożone. Z różnych powodów. Nie wydzielamy osobno seniorów, tylko działania integracyjne kierujemy do wszystkich osób zagrożonych wkluczeniem.

Jeśli chodzi o usługi opiekuńcze, to z natury rzeczy dotyczą one przede wszystkim seniorów, ale także części osób starszych. Wydaje się więc zasadne mówić o konglomeracie wszystkich działań przewidzianych w programie.

Tak jak mówiłem, toczyliśmy długi bój z Komisją Europejską dotyczący wsparcia instytucji właśnie w zakresie, który diagnozujemy jako wysoce niezadowalający. Chodzi o dostępność do usług wobec seniorów, jeśli chodzi o dzienne domy opieki czy domowe domy opieki społecznej. Chcemy je wspierać tak w sensie infrastrukturalnym, jak i w zakresie świadczonych usług. Dlatego, że podejście komisyjne jest takie, by wyłącznie rozwijać usługi nieinstytucjonalne. My uważamy, że nasz dzisiejszy stan demograficzny uzasadnia to, żeby z dużą koncentracją wspierać usługi nieinstytucjonalne, ale także – same instytucje. I powiem szczerze – nie wiem, skąd taka zła ocena pani przewodniczącej o modernizacji infrastruktury. Sam, jako samorządowiec i wiceprezydent, miałem okazję modernizować szkołę podstawową na dom pomocy społecznej, który jest dzisiaj oceniany jako jeden z lepiej działających. Chodzi o dom pomocy społecznej w Sopocie. I właśnie infrastruktura szkolna pozwoliła na stworzenie bardzo dobrych warunków, m.in. bardzo szerokie przestrzenie ułatwiły poruszanie się. Myślę, że przy dzisiejszej technologii i wiedzy budowlanej z dużą korzyścią dla seniorów można taką infrastrukturę budować. Musimy na to patrzeć z punktu widzenia pewnej efektywności. Jeśli chcemy tej usługi dostarczać jeszcze więcej – a powinniśmy jej dostarczać – to powinniśmy wykorzystywać wszelkie dostępne możliwości – budować nową infrastrukturę (nie tylko z wykorzystaniem środków unijnych, bo nie tylko na to są one przeznaczone, ale także wykorzystywać środki na lokalne programy krajowe). A tam, gdzie jest to zasadne, efektywne i z korzyścią dla seniorów – modernizować istniejącą infrastrukturę.

Myślę, że tu wszystkie działania powinny być przeanalizowane z punktu widzenia efektywności i jakości takiej usługi. W każdym wymiarze można doprowadzić do dobrego rozwiązania. Oddam głos pani minister, jeśli potrzeba…

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MPiPS Małgorzata Marcińska:

Bardzo dziękuję. Uzupełnieniem tego, o czym mówił pan minister, o czym wcześniej dyskutowaliśmy, będzie również – jeszcze przed przekazaniem do konsultacji międzyresortowych – wieloletni rządowy program WIGOR, który będzie miejscem integracji dla seniorów – edukacyjnej, zdrowotnej, profilaktyki prozdrowotnej. Ten rządowy program jest zaplanowany na lata 2014-2020.

Tak, jak powiedział pan minister Orłowski, należy absolutnie wykorzystywać tę infrastrukturę, która czeka, żeby ją modernizować, po to żeby były to miejsca przeznaczone

na dzienne domy Senior-Wigor, czy miejsca, gdzie mogą być tworzone kluby seniorów. Ważna jest jeszcze inna kwestia, o której mówił pan minister Orłowski, czyli nowa linia demarkacyjna w nowej perspektywie finansowania, gdzie mówimy o tym, że większość środków została przekazana do wykorzystania przez samorządy, czyli skierowana do tych miejsc, które są najbardziej zainteresowane lokalnym wsparciem seniorów. Tak konstruowano regionalne programy operacyjne, żeby przewidzieć w nich wsparcie dla osób po 50 i 60 roku życia. Minister pracy i polityki społecznej już w początkowym okresie programowania był w kontakcie z marszałkami województw, którym przesłał rekomendacje w tym zakresie, bo to samorządy decydują o konkretnym wydatkowaniu środków, a – w tym przypadku – o bardzo istotnych potrzebach seniorów. Jest to również temat, który powinien być podejmowany na poziomie lokalnym. Ale nie wszystkie samorządy preferują potrzeby społeczne. To jest oczywiście nasza rola, ministra pracy, my to robimy, uczestniczymy w wieku posiedzeniach zarządów sejmików, natomiast należy pamiętać o wielkiej roli samorządów, które mają wykorzystywać wyższe środki istniejące w nowej perspektywie. Tak, byśmy koncentrowali się na wydawaniu środków z EFS, jak i środków z EFRR, przeznaczonych na wsparcie seniorów. Dziękuje uprzejmie.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani minister. Pani poseł Kozłowska, pytanie uzupełniające. Bardzo proszę.

Poseł Iwona Kozłowska (PO):

Bardzo dziękuję. Pytanie do pana ministra Orłowskiego. Korzystając z pańskiej obecności mam okazję, żeby zapytać i poruszyć pewne wątpliwości. Być może i pan na pewne kwestie zwrócił uwagę. Powiedział pan, że w nowo budowanych budynkach nie ma już problemów, ponieważ w nich bariery architektoniczne są obligatoryjnie wpisane w projekty i powinno to być realizowane. Mam tę ogromną przyjemność, że często jestem zapraszana na otwarcie różnych budynków, przecinanie wstęgi… Jak to poseł, wiadomo, że często ma taką możliwość. Zawsze, kiedy jestem na takich uroczystościach i zwiedzam nowo powstały budynek, pytam, czy są jakiekolwiek bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, czy zostały zniwelowane. To jest moje pierwsze pytanie, czym, niestety, wzbudzam często wiele wątpliwości, a gospodarze patrzą na mnie ze zdziwieniem. Ale dla mnie to jest priorytet. I, niestety, muszę powiedzieć, panie ministrze, że nie we wszystkich budynkach jest to uwzględnione. Z przykrością to mówię. Cieszę się, że nowe budynki nie mają barier architektonicznych, ale niestety nie jest to przestrzegane. I może trzeba by coś zrobić, aby wymóc na projektantach, a potem na wykonawcy, aby faktycznie tak się działo. Mogę przytoczyć przykład nowo budowanych komend policji. Problem w nich jest rozwiązywany tak, że na parterze jest sala, czy pomieszczenie i tam schodzi jeden z policjantów, by przyjąć osobę z niepełnosprawnością czy osobę starszą. Ale przecież nie o to chodzi, tylko o to, by te osoby, tak jak każdy zdrowy człowiek mogły wejść na piętro, żeby nikt do nich nie schodził, bo wtedy są asymilowane i nie są traktowane jak każdy, kto może pokonać schody. Bardzo więc proszę ustosunkować się do mojego pytania, bo budzi to we mnie szereg wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani poseł, także za wyrażenie doświadczeń, które my również obserwujemy. Chciałbym też podziękować panu ministrowi, który także zajmuje się polityką miejską, posiada bardzo bogate doświadczenie samorządowe. W tym zakresie także współpracujemy. Dziękujemy, że pan minister podzielił się z nami swoim doświadczeniem, także – adaptacji istniejącej infrastruktury dla potrzeb osób starszych. To jest pewien proces, który obserwujemy. Razem z prezydium Komisji będziemy mieć niebawem okazję odwiedzin Bundestagu, ponieważ zostaliśmy zaproszeni przez Komisję do spraw Rodziny i Seniorów. Liczymy, że nasi niemieccy przyjaciele i partnerzy podzielą się z nami swoim doświadczeniem w zakresie kreowania polityki senioralnej. Mamy nadzieję, że to spotkanie będzie dla nas owocne.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MIiR Paweł Orłowski:

Jedno zdanie, panie przewodniczący. Zagadnienie, które poruszyła pani poseł, wykracza, oczywiście, poza kontekst unijny, a w swoich kompetencjach minister IiR nie ma kwestii budowlanych.

Obawiam się, że nie wszyscy się do tych norm, dotyczących niwelowania barier, stosują. W przypadku nowej infrastruktury jest to domena nadzoru budowlanego. Jeśli idzie o infrastrukturę istniejącą, to wiele jest do zrobienia. Ale to nie zawsze będzie domena funduszy unijnych jako takich. Jest potrzeba inwestowania w istniejące budynki i odpowiednie ich adaptowanie. To także kwestia budżetów samorządów lokalnych. Ale jest znamienne to, o czym pani poseł mówi, i dobrze, że to zagadnienie zostało poruszone. W samym Programie Wiedza Edukacja Rozwój, pod kątem niepełnosprawności ruchowej będziemy prowadzić także monitoring konwencji dotyczącej osób niepełnosprawnych, między innymi także w zakresie stosowania norm, oceny i sygnalizowania nieprawidłowości jeśli chodzi o dostępność komunikacyjną. To jest zagadnienie, które w tym ujęciu znajdzie się w Programie Krajowym, także z rekomendacjami dotyczącymi rozwiązań i źródeł finansowania. Problem istnieje jeśli chodzi o istniejącą infrastrukturę, istnieje też jeśli chodzi o nową w wypadku działania niezgodnego z normami.

My, w wypadku infrastruktury budowanej z funduszy unijnych, mamy takie zastrzeżenie i wymóg, dotyczący dostępności dla osób niepełnosprawnych, łącznie z pomniejszaniem dostępnego finansowania, w przypadku niezrealizowania norm dostępności.

I – ostatnim zdaniem – w odniesieniu do niemieckiego przykładu, który pani przewodnicząca podniosła, to są to bardzo dobre doświadczenia, z których warto korzystać. Wspomnę także w dużej mierze finansowanie usług dotyczących seniorów, to także bardzo duży udział kapitału prywatnego. I to także dobry wątek, wart przeanalizowania. A ja, pewnie wyjdę poza swoje kompetencje, ale – skoro mówimy o przebudowie infrastruktury i o doświadczeniach indywidualnych – to serdecznie zapraszam do odwiedzin Komisji, np. w domu seniora w Sopocie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękujemy, panie ministrze. Na pewno skorzystamy. Będziemy chcieli odwiedzić także Gdynię, która też jest miastem modelowym jeśli chodzi o wspieranie aktywności i potrzeb osób starszych.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tym punkcie. Bardzo dziękuję. Zamykamy punkt drugi. Szanowni państwo, mamy trzeci punkt – sprawy różne. Czy są jakieś temat, które chcieliby państwo przedstawić? Jeszcze raz przypominam, że 15 grudnia, rozpoczyna się III Konferencja UTW, na którą wszystkich członków Komisji oraz naszych gości zapraszamy. Akredytacja będzie na stronie Ogólnopolskiego Porozumienia UTW.

Bardzo proszę, pani poseł Elżbieta Achinger.

Poseł Elżbieta Achinger (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Niedawno mieliśmy tzw. wizytację wyjazdową w Łodzi, dotycząca polityki senioralnej. Muszę powiedzieć, że były to bardzo ciekawe formy, które tam zostały wprowadzone i są szeroko propagowane. Myślę, że warto byłoby zaprosić przedstawicieli społeczności łódzkiej, bardzo zaangażowanej w politykę senioralną, żeby to, co nie wszyscy z nas mogli zobaczyć, bo to był okres wyborczy, a co jako dobrą praktykę warto by tu pokazać. Mój postulat jest taki, żeby w najbliższym planie pracy na kolejny rok taka informacja i prezentacja działalności seniorów z Łodzi się znalazła. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Myślę, że będzie taka okazja. Ponieważ, jak wiecie, mamy w programie pracy naszej Komisji konferencję na temat „starszego miasta” i także wspierania starszych mieszkańców, którą planujemy w I kwartale przyszłego roku. W tym momencie chciałbym poinformować, że wpłynęło do Komisji zaproszenie do współpracy przy organizacji Ogólnopolskiej Konferencji Gminnych Rad Seniorów. Po pierwsze, chciałbym poprosić państwa posłów o wyrażenie zgody na patronat nad tą inicjatywą. Jeżeli nie będę słyszał głosów sprzeciwu, uznam, że ten patronat został przyjęty. Zapla-

nowaliśmy, wspólnie z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „ę", których przedstawicieli również serdecznie witam na dzisiejszym posiedzeniu, oraz z Pracownią Badań Społecznych „Stocznia", że 12 stycznia (także w poniedziałek) w Sali Kolumnowej odbędziemy konferencję, która podsumuje funkcjonowanie gminnych rad seniorów. Chciałbym po raz kolejny przywitać przedstawicieli warszawskich rad seniorów. Miałem wielki zaszczyt być także obecny na inauguracyjnym posiedzeniu warszawskiej Rady Seniorów z udziałem pani prezydent Warszawy. Rada będzie monitorowała program, który został przyjęty przez Radę Miasta st. Warszawy – Warszawa przyjazna seniorom.

Czy są jeszcze uwagi, propozycje czy informacje, którymi chcieliby się państwo podzielić z Komisją? Nie widzę. W związku z powyższym, zamykam posiedzenie. Chciałbym także poinformować, że razem z panem prof. Samolińskim i panem prof. Błędowskim (który też był chwilę na posiedzeniu, ale, niestety, opuścił nas) przygotowujemy grudniowe posiedzenie Komisji, które będzie poświęcone rozwojowi geriatrii; w szczególności pracujemy nad pomysłem rozszerzenia formuły nowo powstającego Instytutu Geriatrii, tak, aby powstał Instytut Gerontologii, który będzie integrował politykę zdrowotną, dotyczącą osób w wieku podeszłym, także z wyzwaniami społecznymi. W tym zakresie stały doradca naszej Komisji, pan prof. Samoliński, na początku grudnia będzie tę sprawę konsultował, także w naszym imieniu, z panią premier Ewą Kopacz. Bardzo dziękuję państwu za uwagę i dziękuję za udział w tym posiedzeniu.